

Declarația 2/2019 privind utilizarea datelor cu caracter personal în cadrul campaniilor politice

Adoptat la 13 martie 2019

Comitetul European pentru Protecția Datelor a adoptat următoarea declarație:

Implicarea alegătorilor este inerentă pentru procesul democratic. Ea permite pregătirea unor programe politice, le permite cetățenilor să influențeze politica și să dezvolte campanii în conformitate cu așteptările cetățenilor.

Partidele politice, coalițiile politice și candidații se bazează din ce în ce mai mult pe date cu caracter personal și pe tehnici sofisticate de stabilire a profilurilor pentru a monitoriza și a viza alegătorii și liderii de opinie. În practică, persoanele primesc mesaje și informații foarte personalizate, în special pe platformele de socializare, pe baza intereselor personale, a obiceiurilor și valorilor stilului de viață.

Instrumentele predictive sunt utilizate pentru a clasifica sau pentru a recunoaște în mare măsură trăsăturile de personalitate, caracteristicile, starea de spirit și alte puncte de pârghie ale oamenilor, permițând formularea unor ipoteze cu privire la trăsăturile de personalitate profundă, inclusiv opinii politice și alte categorii de date cu caracter special. Extinderea unor astfel de tehnici de prelucrare a datelor în scopuri politice implică riscuri grave, nu numai pentru dreptul la viață privată și la protecția datelor, ci și pentru încrederea în integritatea procesului democratic. Dezvăluirile Cambridge Analytica ilustrează modul în care o posibilă încălcare a dreptului la protecția datelor cu caracter personal ar putea afecta alte drepturi

fundamentale, cum ar fi libertatea de exprimare și libertatea de opinie și posibilitatea de a gândi liber fără manipulare.

CEPD observă că, pe lângă partidele politice și candidații, mai mulți alți actori pot fi implicați în prelucrarea datelor cu caracter personal în scopuri politice: platformele de socializare, grupurile de interese, brokerii de date, societățile de analiză, rețelele de telefonie. Acești actori pot juca un rol important în procesul electoral, iar conformitatea lor face obiectul supravegherii de către autorități independente de protecție a datelor.

În contextul alegerilor pentru Parlamentul European și al altor alegeri din UE, programate pentru 2019, Comitetul European pentru Protecția Datelor dorește să sublinieze o serie de aspecte esențiale care trebuie respectate atunci când partidele politice prelucrează date cu caracter personal în cursul activităților electorale:

1. Datele cu caracter personal care dezvăluie opinii politice reprezintă o categorie de date cu caracter special în temeiul RGPD. Ca principiu general, prelucrarea unor astfel de date este interzisă și face obiectul unei serii de condiții strict interpretate, cum ar fi consimțământul explicit, specific, pe deplin informat și liber exprimat al persoanelor fizice.¹
2. Datele cu caracter personal care au fost făcute publice sau care au fost comunicate în alt mod de votanții individuali, chiar dacă nu sunt date care dezvăluie opinii politice, fac în continuare obiectul legislației UE privind protecția datelor și sunt protejate. De exemplu, utilizarea datelor cu caracter personal colectate pe platformele de socializare nu poate fi realizată fără respectarea obligațiilor privind legalitatea, echitatea și transparența.
3. Chiar și în cazul în care prelucrarea este legală, organizațiile trebuie să își respecte celelalte îndatoriri în temeiul RGPD, inclusiv obligația de a fi transparente și de a oferi informații suficiente persoanelor care sunt analizate și ale căror date cu caracter personal sunt prelucrate, indiferent că datele au fost obținute direct sau indirect. Partidele politice și candidații trebuie să fie pregătiți să demonstreze modul în care au respectat principiile privind protecția datelor, în special principiile legalității, echității și transparenței.
4. Este restricționat doar procesul decizional automatizat, inclusiv crearea de profiluri, în cazul în care decizia afectează în mod semnificativ, din punct de vedere juridic sau similar, persoana care face obiectul deciziei. Crearea de profiluri legată de mesageria

---

¹A se vedea articolul 9 din RGPD. Un exemplu este cel al datelor care sunt făcute publice în mod manifest de persoana vizată, care, la fel ca alte derogări ale categoriilor de date cu caracter special, ar trebui să fie interpretate în sens restrâns, deoarece nu pot fi utilizate în cazul datelor legitime deduse.

cu țintă precisă a campaniei poate cauza, în anumite circumstanțe, „efecte la fel de semnificative” și, în principiu, poate fi legală numai cu consimțământul explicit și valabil al persoanei vizate.²

5. În caz de direcționare, ar trebui furnizate informații adecvate alegătorilor care să explice de ce primesc un anumit mesaj, cine este responsabil pentru acesta și modul în care își pot exercita drepturile în calitate de persoane vizate. În plus, Comitetul observă că, în temeiul legislației unor state membre, există o cerință de transparență cu privire la plățile pentru publicitatea politică.

CEPD trimite partidelor politice și altor părți interesate orientările și recomandările practice emise de mai multe autorități de protecție a datelor cu privire la utilizarea datelor în cursul alegerilor.³ De asemenea, salută setul de măsuri prezentate de Comisia Europeană în septembrie 2018, precum⁴ și concluziile Consiliului și ale statelor membre privind asigurarea unor alegeri europene libere și corecte.⁵

Membrii CEPD colaborează, de asemenea, cu alte autorități competente relevante⁶ pentru a asigura interpretarea coerentă și conformitatea cu legislația aplicabilă, inclusiv cu Regulamentul General privind Protecția Datelor, pentru a proteja încrederea în securitatea și integritatea alegerilor pentru Parlamentul European și pentru alte alegeri din UE, programate pentru 2019 și după această dată.

Respectarea normelor de protecție a datelor, inclusiv în contextul activităților electorale și al campaniilor politice, este esențială pentru protejarea democrației. Acesta este, de asemenea, un mijloc de a păstra încrederea cetățenilor și integritatea alegerilor. Înainte de viitoarele termene electorale, autoritățile pentru protecția datelor s-au angajat să monitorizeze și, dacă este necesar, să aplice principiile de protecție a datelor în contextul alegerilor și al campaniilor politice, cum ar fi transparența, limitarea scopului, proporționalitatea și securitatea, precum și exercitarea drepturilor persoanelor vizate. Autoritățile de protecție a datelor își vor utiliza pe deplin competențele, astfel cum se

---

²CEPD a clarificat anterior faptul că un efect juridic generat de procesul decizional automatizat poate include afectarea votului unei persoane în cadrul unei alegeri.

³A se vedea anexa I.

⁴În special, Orientările privind aplicarea legislației UE în materie de protecție a datelor și Recomandarea privind rețelele de cooperare electorală, transparența online, protecția împotriva incidentelor de securitate cibernetică și combaterea campaniilor de dezinformare: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/soteu2018-cybersecurity-elections-recommendation-5949_en.pdf.

⁵<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6573-2019-REV-1/en/pdf>.

⁶De exemplu, în cadrul rețelelor electorale europene descrise în detaliu în „pachetul electoral” al Comisiei (a se vedea, în special, Recomandarea privind rețelele de cooperare electorală menționate în nota de subsol 4 de mai sus și propunerea Comisiei de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 1141/2014 în ceea ce privește o procedură de verificare referitoare la încălcarea normelor privind protecția datelor cu caracter personal în contextul alegerilor pentru Parlamentul European).

prevede în Regulamentul General privind Protecția Datelor, și vor asigura cooperarea și coerența acțiunilor lor în cadrul Comitetului european pentru protecția datelor.

Pentru Comitetul European pentru Protecția Datelor

Președinte

(Andrea Jelinek)